

Obsah

Práce a využití vrtaček a dřevotřísky	1
Udělejme si s vrtačkou dřevotřísku	11
Senzorní dřeva	11
Jaké nástroje používat?	11
Práce s dřevem	11
ÚVODEM	11
1 O NAŠICH NOVÝCH POMOCNÍCÍCH	15
Cestou k dnešní pistolové vrtačce	15
Elektronizace vrtaček	20
Budoucnost patří „inteligentní“ vrtače!	23
1.1 Jakou vrtačku koupit?	25
Starší řady vrtaček Narex	26
Rozdílné upínání nástavců na kužel a na závit	30
Nové vrtačky Narex s upínacím průměrem 45 mm	33
Nová řada vrtaček Narex s upínacím průměrem 43 mm	34
Výběr vrtačky	36
Zásady pro správné používání a udržování vrtaček Narex	37
Zásady bezpečného používání vrtaček	40
Nejčastější závady vrtaček	40
1.2 Užitečné doplňky k vrtačkám	41
Jak pohánět starší nástavce vrtačkami řady EV 513	41
Stopky, které šetří skličidlo	43
Nožní spínač k vrtačkám	45
Nejjednodušší regulátor otáček vrtačky	46
2 VRTAČKY A NÁSTAVCE PRO PRÁCI SE DŘEVEM	47
2.1 Než začneme vyrábět ze dřeva	47
Vlastnosti běžných druhů dřev	47
Dřevěné polotovary – řezivo	48
Desky, překližky, aglomeráty	51
Konstrukce dřevěných výrobků	52
Spojování hřebíky	54
Spojování vrutů	56
Spojky na dřevo	57
Spojení plátováním	58
Spojení na čep a rozpor	58
Spojení na ozuby, péra a klíny	59
Spojení koliky	61
Spojení klinem	63
Klížené a lepené spoje	63
Lepení tepelnou pistoli	65
2.2 Řezání dřeva	66

Přehled pilových nástavců	69
2.2.1 Práce na stolové kotoučové pile PKS 140 a SPK 14	70
Zásady správného řezání	72
Řezání na potřebnou šířku s přímým pravítkem	73
Řezání na potřebnou délku (krácení)	74
Zářezy a čepy prováděné na kotoučové pile	74
Řezání lišť, vlysů a hranolků	75
Pilové kotouče a jejich ostření	76
Základní pravidla bezpečné práce s kotoučovou pilou PKS 140 a PKR 140	78
2.2.2 Práce s ruční kotoučovou pilou PKR 140	79
Než začneme pracovat	80
Nastavení hloubky a úhlu řezu	80
Vedení pily do řezu	80
Různé způsoby řezání	81
Řezání podle rysky	81
Řezání s vodicím pravítkem	81
Řezání podle pomocné lišty	82
Zhotovení podélných drážek, zářezů nebo čepů	82
Spojení na rybinu a sylak	83
2.2.3 Práce s ruční kotoučovou pilou P 408	85
2.2.4 Práce s přímočarou pilou PP 50 a PP 45	86
Příprava nástavce k práci	87
Upnutí pilového listu	88
Výběr pilového listu	89
Volné řezání „podle ruky“	90
Řezání přímých nebo zakřivených tvarů s vodítkem	91
Kruhový řez s vodítkem	92
Šikmě (úhlové) řezání	94
Vyřezávání menších dílů na upnuté pile	94
Řezání rybinových ozubů	95
Základní pravidla bezpečné práce s přímočárymi pilami	95
2.2.5 Práce s přímočarou pilou P 008	95
2.2.6 Práce s pásovými stolními pilami ZBA 480 nebo P 320	96
2.2.7 Práce s lupenkovou pilkou LP 10 A	98
Příprava nástavce k práci	99
Pravidla bezpečné práce s lupenkovou pilkou	100
2.3 Hoblování dřeva	101
2.3.1 Hoblování dřeva nástavcem HR 75	102
Hoblování s ručním držením hobliku	103
Práce na upevněném hobliku	105
Ostření nožů a údržba hobliku	106
2.4 Frézování dřeva	107
Elektrické ruční frézky	108
Frézovací nástavec zhotovený svépomocí	110
Přípravek pro frézování na vrtačkovém stojanu	113

Frézování se stopkovými nástroji	114
Práce s rotačním struhákem a hrncovitou frézou	115
Udělejme si struhák s dlaňovou opěrkou	116
2.5 Soustružení dřeva	118
Jaké nástroje používáme?	120
Zásady správného soustružení	122
2.5.1 Práce na soustruhu SD 350	124
Podélné soustružení	125
Čelní soustružení	125
2.5.2 Práce na stojanu S 51	126
2.5.3 Upínací hlavy a sklíčidla zhotovená svépomocí	127
2.5.4 Několik námětů pro začínající soustružníky	129
2.5.5 Pravidla bezpečného soustružení dřeva	130
2.6 Vrtání dřeva a měkkých materiálů	131
2.6.1 Nástroje k vrtání dřeva	132
Ploché vrtáky	132
Svépomocí zhotovený křížový vrták	132
Pilové děrovače	133
2.6.2 Vrtačkové stojany	135
Vrtačkový stojan S 43	135
Stojan SU 1	138
Vrtačkový stojan vlastní výroby	138
2.6.3 Desatero o vrtání dřeva a měkkých materiálů	139
2.6.4 Pravidla bezpečného vrtání	144
2.7 Broušení, začišťování a leštění dřeva	145
2.7.1 Minimum o broušení a brusných pomůckách	145
Brusné papiry a plátna	145
2.7.2 Základní pracovní postupy při broušení dřeva a nátěru	147
Obroušení starého nátěru až na dřevo	147
Broušení měkkého dřeva	147
Broušení měkkého dřeva pro moření a lakování	148
Broušení tvrdého dřeva	148
2.7.3 Broušení jiných měkkých materiálů	148
2.7.4 Pomůcky pro ruční broušení a začišťování dřeva	148
Smirkové kotouče a „cigárka“	150
2.7.5 Broušení dřeva pomocí pryžových talířů	153
Jak správně brousit kotoučem	154
Úprava kotoučů pro hrubování a odstraňování starého laku	156
2.7.6 Broušení dřevěných výrobků na stojanu S 51	156
2.7.7 Práce s pásovou bruskou ZBE 480	157
Stacionární provoz pásové brusky	160
2.7.8 Práce s vibrační bruskou	161
2.7.9 Leštění dřeva pomocí vrtačky	162

3	VRTAČKY A NÁSTAVCE PRO PRÁCI S KOVEM	165
3.1	Omezení při práci s kovem a nutné vybavení dílny	165
3.2	Přehled hutnických materiálů, s kterými budeme pracovat	166
3.3	Stříhání plechu nástavcem nůžek NP 2	172
	Zásady stříhání plechů	172
	Příprava nástavce NP 2 k práci	173
	Stříhání a vystřihování plechu	174
	Práce s prostřihovačem N 208	178
	Na tlustší plechy jen s elektrickými nůžkami EN 030 D	179
	Řezání plechů nástavcem přímočaré pily PP 50 (PP 45)	179
3.4	Vrtání a spojování kovových dílů	179
3.4.1	Vrtání šroubovitými vrtáky	179
3.4.2	Vrtání pro šroubovou spoj a řezání závitů	183
	Postup při řezání závitů	184
	Co se zlomeným vrtákem nebo závitníkem?	186
	Pomůcka pro ukládání závitníků a vrtáků	186
	Pomůcky pro úpravu hlav a krácení šroubů	188
3.4.3	Vrtání děr pro nýty a nýtování	188
3.5	Ostření nástrojů a broušení kovových předmětů	190
3.5.1	Práce na kotoučové brusce	190
	Výběr typu brusného kotouče	191
	Ostření vrtáků	192
	Ostření nožů, dlát a sekáčů	193
	Přípravek na ostření kotoučové pily	194
3.5.2	Broušení brusnými tělisky	195
3.6	Užitečné maličkosti v dílně, dosažené broušením	196
	Broušení úhlovou bruskou BU 125	197
3.6.1	Obrušování kovů pomocí pryžového talíře	198
3.6.2	Desatero bezpečného broušení s nástavci	198
3.6.3	Čištění kovů od rzi a barev drátěnými kartáči se stopkou	199
4	VRTAČKA V RUKOU CHALUPÁŘE, STAVEBNÍKA, MOTORISTY A ZAHRÁDKÁŘE	201
4.1	K čemu nám elektrická vrtačka ještě poslouží?	201
4.1.1	Vrtání zdíva	201
	Vrták do siporexových tvárnic	204
	Vrták do tvrdého betonu a keramiky	206
4.1.2	Osazování hmoždinek	206
	Postup při osazování hmoždinek	207
4.1.3	Diry do skla	208
4.2	Vrtačka + kompresor = užitečný zdroj tlakového vzduchu	209
	Kompresor ZKS 480	209
4.3	Stříkání nátěrových hmot	211
	Správný nátěr nakonec	211
	Stručně o nátěrových hmotách a jejich značení v ČSSR	212

	Nátěrové hmoty – rozdělení a značení podle základního typu	212
	Druh nátěrové hmoty	213
	Barevný odstín	213
	Příprava nátěrových hmot k nanášení	214
4.4	Stříkací pistole	215
	Elektrické stříkací pistole	215
	Stříkací pistole k vysavači	216
	Stříkací pistole k vrtáčkovu poháněnému kompresoru ZKS 480	217
	Jak správně stříkat vzduchovou pistoli	218
4.4.1	Desatero správného postupu při stříkání	219
	Pravidla bezpečnosti pro stříkání nátěrů pistoli	220
4.5	Vrtáčkovu můžeme mítat nátěrové hmoty	221
4.6	Využití vrtáčky při opravách karosérií	222
4.7	Vrtáčka pomáhá i při čerpání vody	225
4.8	Vrtáčka pomocníkem zahrádkáře	227
	Stříhání okrasných živých plotů	228
	Rotační žací stroj poháněný vrtáčkou	229
	Lišťová elektrická sekačka zatím jen svépomoci	232
	Nevšední nářadí pro domácí dílnu	233
5	VRTAČKA A NÁSTAVCE V DOMÁCÍ DÍLNĚ	237
	Pracovní kout v bytě	237
	Domácí dílna s „mechanizací“	238
	Pojízdná dílnička	240
	Ruční nářadí pro základní vybavení dílny	241
	Praktická novinka: nástavce se samostatným pohonem	242
	LITERATURA	245
	REJSTŘÍK	247

K vrtáčkám se často využívají nástavce, které rozšiřují jejich použitelnost i umožňují práci. Je to například vrtáčka s dvojitou vrtákem, který v průměru 16 mm má dvě vrtáčky. Pouze jedna je se svorkou vedená k vedení vrtáčky, který v průměru 16 mm má výkon 50 W. Vzhledem ke známému západku v převodech i elektromotory lze také s vrtáčkou si pořídit i všechny tyto až tři dalších pomocných.

K vrtáčkám se často využívají nástavce, které rozšiřují jejich použitelnost i umožňují práci. Všechny vrtáčky dokáží spolehlivě pořádat malou brusku, malý rozsah na dřevo, rotační hoblík, kotoučovou nebo přímocíverou píly. A také rozsah na písek nebo ablativou brusku na očernování svářek. Následující výroby vrtáček nástavce povídají jen za doplnky pro dílnu a vrtáčkovu se využití k vedení menších vrtáček i k pořádání zahrádkářských nářadí na vzdálení třídy, nebo i mnoha menších rotujících sekaček trávy. Nebylo bylo důvodem, proč by vrtáčka nemohla mít zároveň pořádat i čerpání vody nebo mít kompresor. A kompresor mohl by